

Ulazak i izlazak iz sustava PDV-a u 2019.

Neven Baica, mag. oec.

Za malog poreznog obveznika od iznimne je važnosti da, prije propisanih zakonskih rokova, utvrdi da li za 2019. godinu ima obvezu ulaska u sustav PDV-a. Porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a i 2019. godine žele izaći, trebaju provjeriti da li su za brisanje iz registra obveznika PDV-a stekli sve propisane uvjete. U članku upozoravamo i na izmijenjene uvjete za ulazak u sustav PDV-a koji vrijede od 1. siječnja 2019.

1. Uvod

Kraj godine je razdoblje kada treba započeti s pripremama za sastavljanje godišnjih financijskih i poreznih izvještaja, te godišnjih korekcija i ispravaka. Knjigovodstvenu dokumentaciju potrebno je što prije obraditi, kako bi se moglo započeti sa kontrolnim postupcima. No, knjigovodstveni podaci nisu bitni samo za sastavljanje izvještaja, već i za utvrđivanje mogućeg statusa poreznog obveznika u različitim poreznim i računovodstvenim kategorijama. To je slučaj i sa statusom u sustavu PDV-a, koji se može promijeniti s početkom 2019. godine, ako su za to stečeni propisani uvjeti.

U ovom članku ne pišemo o registriranju za potrebe PDV-a za potrebe dobivanja PDV identifikacijskog broja već isključivo o tome tko je obavezan ući u sustav PDV-a, a tko i pod kojim uvjetima iz tog sustava može izaći, te o uvjetima koje treba ispuniti da se status promijeni s 1. siječnja 2019.

- Sustav opozivanja PDV-om te postupci ulaska i izlaska iz sustava PDV-a regulirani su:
 - *Zakonom o porezu na dodanu vrijednost* (Nar. nov., br. 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14 i 115/2016 - u nastavku: *Zakon*) te
 - *Pravilnikom o porezu na dodanu vrijednost* (Nar. nov., br. 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17 i 128/2017 - u nastavku: *Pravilnik*).

2. Promjena pravila ulaska u sustav PDV-a u 2019.

U odnosu na proteklu godinu, uvjeti za ulazak i izlazak iz sustava PDV-a nisu se promijenili. Međutim, u trenutku pisanja ovog članka u tijeku je drugo čitanje *Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dodanu vrijednost koji bi trebao stupiti na snagu 1. siječnja 2019.*

Navedenim prijedlogom predviđena je izmjena članka 77. stavka 1. i članka 90. stavka 1. *Zakona* kojim je propisana definicija malog poreznog obveznika i istovremeno definiran uvjet za ulazak u sustav

PDV-a po sili zakona. U nastavku dajemo usporedni prikaz odredbe koje je danas na snazi i odredbe koja bi mogla biti u upotrebi od 1. siječnja 2019:

Aktualna odredba	Vjerojatna primjena od 1. siječnja 2019.
<p>Članak 77.</p> <p>(1) Svaka osoba mora Poreznoj upravi prijaviti početak svoje djelatnosti kao poreznog obveznika, odnosno mora se prijaviti u registar obveznika PDV-a ako je vrijednost njezinih isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini prešla iznos iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona....</p>	<p>Članak 77.</p> <p>(1) Svaka osoba mora Poreznoj upravi prijaviti početak svoje djelatnosti kao poreznog obveznika, odnosno mora se prijaviti u registar obveznika PDV-a ako je vrijednost njezinih isporuka u prethodnoj <u>ili tekućoj</u> kalendarskoj godini prešla iznos iz članka 90. stavka 1. ovoga Zakona...</p>
<p>Članak 90.</p> <p>(1) »Malim poreznim obveznikom« u smislu ovoga Zakona smatra se pravna osoba sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom, odnosno fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, čija vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini nije bila veća od 300.000,00 kuna.</p>	<p>Članak 90.</p> <p>(1) »Malim poreznim obveznikom« u smislu ovoga Zakona smatra se pravna osoba sa sjedištem, stalnom poslovnom jedinicom, odnosno fizička osoba s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u tuzemstvu, čija vrijednost isporuka dobara ili obavljenih usluga u prethodnoj <u>ili tekućoj</u> kalendarskoj godini nije bila veća od 300.000,00 kuna.</p>

Izmjene navedenih odredbi upućuju da bi od 1. siječnja 2019. godine porezni obveznici koji obave isporuke veće od 300.000,00 kuna u sustav PDV-a po sili zakona ulazili čim prijeđu propisani limit, a ne tek krajem godine kako vr ijedi u ovoj, 2018. godini.

ističemo...

Od 1. siječnja 2019. godine vjerojatno je ukidanje odgađanje ulaska u sustav PDV-a do kraja godine, pa će od tog datuma mali porezni obveznici u sustav PDV-a biti **obvezni ući tijekom godine, čim prijeđu propisani limit od 300.000,00 kuna.**

Po donošenju izmjene Zakona, postupanja pri ulasku u sustav PDV-a po sili zakona tijekom godine treba propisati Ministar financija izmjenama Pravilnika. Očekivano je da se obveza ulaska propiše s prvim danom mjeseca koji slijedi mjesecu u kojem je isporukama prijeđen propisani limit uz obveznu predaju prijave na Obrascu P-PDV. Detaljno o postupanju pri ulasku u sustav PDV-a po sili zakona tijekom godine pisat ćemo u prvom broju časopisa RiPup po izlasku izmjena Pravilnika.

Naglašavamo, da navedena izmjena Zakona nema utjecaja na obveze za ulaskom u sustav PDV-a koje vrijede za 2018. godinu. **Pravila koja su danas na snazi, odnosno koja vrijede za ulazak u sustav PDV-a po sili zakona malih poreznih obveznika** koji su u 2018. godini s isporukama prešli propisani limit **pojasnili smo u poglavlju 5.1. ovog članka.**

3. Općenito

Obveza plaćanja PDV-a kao i mogućnost ostvarivanja poreznih prava, te postojanje obveze ulaska u sustav izravno su vezani uz ispravno definiranje pojma *poreznog obveznika*, te pojma *gospodarske djelatnosti*. Zakonom koji je stupio na snagu ulaskom Republike Hrvatske u Europsku Uniju, promijenjene su određene definicije. Tako se u propisima o PDV-u koji su danas na snazi pojam poduzetnika više ne koristi, dok je pojam poreznog obveznika redefiniran, te sada odgovara nekadašnjem pojmu poduzetnika. Ispravno poimanje definicije poreznog obveznika i pojmova koji se koriste u toj definiciji bitno je za točno utvrđivanje statusa vezanog za sustav PDV-a.

3.1. Porezni obveznik - definiranje pojma

Prema čl. 6. st. 1. Zakona **porezni obveznik u smislu Zakona je svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju gospodarsku djelatnost bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti.** Prema stavku 4. istog članka Zakona poreznim obveznikom smatra se i svaka osoba koja **povremeno isporučuje nova prijevozna sredstva** iz članka 4. stavka 3. ovoga Zakona, koja kupcu otpremi ili preveze prodavatelj, sam kupac ili druga osoba za njihov račun na područje druge države članice.

Prema članku 4. stavku 3. Pravilnika, porezni obveznik je i svaka osoba koja na području Republike Hrvatske **nema sjedište, poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište, a u tuzemstvu obavlja isporuke dobara ili usluga za koje postoji pravo na odbitak PDV-a, osim kada obavlja isporuke dobara ili usluga za koje PDV plaća primatelj dobara ili usluga u skladu s člankom 75. stavkom 1. točkama 3., 6. i 7. te člankom 75. stavkom 2. Zakona.** Na tog poreznog obveznika se primjenjuju odredbe Zakona i ovoga Pravilnika osim ako nije drugačije propisano.

Odredbom članka 4. stavke 4. Pravilnika propisano je tko se smatra poreznim obveznikom u slučaju **kada više fizičkih osoba zajednički obavlja djelatnost.** U tom slučaju **svaka fizička osoba smatra se poreznim obveznikom** za dio primitaka koji joj pripada od zajedničkog obavljanja djelatnosti. Fizičke osobe koje zajednički obavljaju djelatnosti obvezne **su utvrditi jednu osobu (nositelja zajedničke djelatnosti)** koji je odgovoran za vođenje poslovnih knjiga, plaćanje PDV-a i drugih obveza iz područja PDV-a. Ako supoduzetnici ne imenuju nositelja zajedničke djelatnosti, imenovat će ga Porezna uprava. Supoduzetnici za porezne obveze odgovaraju solidarno.

ističemo...

Pravna ili fizička osoba smatra se poreznim obveznikom u smislu Zakona, neovisno o tome smatra li se poreznim obveznikom i prema drugim zakonima (čl. 4. st. 7. Pravilnika).

3.1.1. Pojam - gospodarska djelatnost

U definiciji poreznog obveznika navodi se da je to svaka osoba koja samostalno obavlja bilo koju **gospodarsku djelatnost** bez obzira na svrhu i rezultat obavljanja te djelatnosti. Dakle, za određivanje tko se u smislu Zakona smatra poreznim obveznikom bitno je utvrditi da li ta osoba obavlja gospodarsku djelatnost. Pojam gospodarske djelatnosti definiran je člankom 6. stavkom 2. Zakona, te člankom 6. Pravilnika.

Prema navedenim odredbama **“gospodarska djelatnost”** u smislu definiranja pojma poreznog obveznika **smatra se svaka djelatnost proizvođača, trgovaca ili osoba koje obavljaju usluge, uključujući rudarske i poljoprivredne djelatnosti te djelatnosti slobodnih zanimanja.** Gospodarskom djelatnošću **smatra se i iskorištavanje materijalne ili nematerijalne imovine (najam, zakup i slično)** u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda. Pri tome nije nužna i namjera ostvarivanja dohotka odnosno dobiti.

Smatra se da **osoba obavlja gospodarsku djelatnost**, ako se njeno **obavljanje ponavlja s ciljem trajnog ostvarivanja prihoda**, odnosno primitaka. Ako se vidi namjera ponavljanja djelatnosti tada već jednokratna radnja može značiti početak obavljanja gospodarske djelatnosti.

U gospodarsku djelatnost ulaze **osnovne i sporedne djelatnosti.** U sporedne djelatnosti ubraja se sve ono što se obavlja uz osnovnu djelatnost pri čemu nije bitna trajnost tih djelatnosti. Prodaja predmeta imovine također se smatra gospodarskom djelatnošću ako su ti predmeti bili dio tuđiteljeve gospodarske djelatnosti.

Unutar istog poreznog obveznika ne dolazi do prometa koji podliježu oporezivanju budući da nema drugog sudionika u isporuci dobara ili usluga. Navedeno se ne primjenjuje u slučaju:

- 1) premještanja dobara unutar Europske unije i
- 2) uvoza dobara.

To znači da interno fakturiranje između poslovnih jedinica unutar iste pravne osobe ne smatra se prometom, odnosno isporukom u smislu Zakona u svim slučajevima, osim u gore navedena dva slučaja.

3.1.2. Pojam - samostalno obavljanje djelatnosti

Za definiranje poreznog obveznika značajna je i činjenica da li osoba djelatnost obavlja samostalno ili ne. Pojam *samostalnog obavljanja djelatnosti* definiran je člankom 6. stavkom 3. Zakona i člankom 4. stavkom 5. i 6. Pravilnika.

Tako prema navedenim odredbama porezni obveznik **obavlja djelatnost samostalno, ako je obavlja za vlastiti račun i na vlastitu odgovornost.** Samostalnost **ne postoji u slučaju zaposlenika i drugih osoba koje su povezane s poslodavcem ugovorom o radu ili drugim ugovorom** kojim se uređuje odnos poslodavca i posloprimca u pogledu radnih uvjeta, naknada i obveza poslodavca, a koji ima obilježja nesamostalnosti. Za razgraničenje samostalnog obavljanja djelatnosti ili samostalnog rada od nesamostalnog rada **bitna su njihova obilježja, a ne naziv ugovora.**

U svezi **fizičkih osoba** treba naglasiti činjenicu da one mogu obavljati dijelom samostalnu djelatnost, a dijelom nesamostalan rad.

ističemo...

Za potrebe određivanja fizičke osobe kao poreznog obveznika u smislu Zakona **u obzir se uzima samo njegovo samostalno obavljanje gospodarske djelatnosti.**

3.2. Tko se ne smatra poreznim obveznikom?

Prema članku 6. stavku 5. *Zakona* i članku 5. *Pravilnika* propisana je iznimka za određene pravne osobe koje se ne smatraju poreznim obveznicima i za koje ne vrijede ista pravila kao za ostale male poreze obveznike. Navedenim odredbama propisano da se **poreznim obveznicima ne smatraju:**

- tijela državne vlasti,
- tijela državne uprave,
- tijela i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- komore te
- druga tijela s javnim ovlastima,

i u slučaju kada ubiru pristojbe, naknade i druga plaćanja u vezi s obavljanjem djelatnosti ili transakcija u okviru svog djelokruga ili ovlasti.

U slučaju da takva tijela **obavljaju djelatnosti iz Dodatka I.** ovoga Zakona **smatrat će se poreznim obveznicima, osim ako ih obavljaju u zanemarivom opsegu.**

Dodatak I. - popis djelatnosti iz članka 6. stavka 5. Zakona	
1.	telekomunikacijske usluge,
2.	isporuka vode, plina, električne energije i grijanja,
3.	prijevoz dobara,
4.	lučke usluge i usluge zračnih luka,
5.	prijevoz putnika,
6.	isporuka novih dobara proizvedenih za prodaju,
7.	transakcije u vezi s poljoprivrednim proizvodima koje obavljaju poljoprivredne interventne službe u skladu s propisima o zajedničkoj organizaciji tržišta tih proizvoda,
8.	organizacija trgovačkih sajmova i izložbi,
9.	skladištenje,
10.	djelatnosti pravnih osoba koje se bave komercijalnim oglašavanjem,
11.	djelatnosti putničkih agencija
12.	vođenje trgovina za potrebe osoblja, zadruga, industrijskih kantina i slično.

Člankom 5. stavkom 3. *Pravilnika* dodano je da, u slučaju kada navedena tijela **obavljaju gospodarsku djelatnost** (kako je definirana člankom 6. stavkom 2. *Zakona*) koja uključuje i djelatnost iskorištavanja materijalne ili nematerijalne imovine (najam, zakup i slično) **smatrat će se poreznim obveznicima, osim ako te djelatnosti obavljaju u zanemarivom opsegu.**

Ako tijelo nadležno za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdi da **bi obavljanje tih djelatnosti**, kao da nisu porezni obveznici, **dovelo do znatnog narušavanja načela tržišnog natjecanja, ta se tijela smatraju poreznim obveznicima** u vezi s tim djelatnostima ili transakcijama, za što će Porezna uprava donijeti rješenje.

istićemo...

Člankom 5. stavkom 4. *Pravilnika* propisano je kako se **smatra da se gore navedene djelatnosti obavljaju u zanemarivom opsegu**, ako vrijednost obavljenih isporuka u okviru tih djelatnosti, u prethodnoj kalendarskoj godini **nije bila veća od 300.000,00 kuna.**

3.3. Pojašnjenje pojma poreznog statusa i ostalih pojmova u vezi poreznog statusa

Koje će obveze i prava imati porezni obveznik ovisi o tome da li je upisan u registar obveznika PDV-a.

Upisivanje u registar obavlja se postupkom registriranja za potrebe PDV-a. Izraz registriranje za potrebe PDV-a koristi se i u slučaju kada porezni obveznik predaje zahtjev u svrhu dobivanja PDV identifikacijskog broja (upisivanje u registar VIES baze). Treba naglasiti da se, premda se koristi isti termin, radi o **dva potpuno različita postupka.** odnosno o upisivanju u **dva posve odvojena registra.** Tako se:

- 1) **registriranjem za potrebe PDV-a radi upisivanje u registar poreznih obveznika** - porezni obveznik upisuje se u registar poreznih obveznika koji vodi Porezna uprava RH i koji se može pregledati na njihovim internetskim stranicama (www.porezna-uprava.hr) i
- 2) **registriranjem za potrebe PDV-a radi dobivanja PDV identifikacijskog broja** - porezni obveznik upisuje se u **registar koji se vodi na razini EU (tzv VIES baza)** a koja uključuje porezne obveznike iz svih zemalja članica koji su u svojim ili drugim državama članica obavili takvu registraciju. Registriranjem, porezni obveznik dobiva PDV identifikacijski broj (HR+OIB) koji mu omogućuje ispunjenje zakonske obveze prijenosa porezne obveze ili preuzimanja porezne obveze kod obavljanja određenih isporuka s poreznim obveznikom iz druge države članice EU.

Učinak registracija za potrebe dobivanja PDV identifikacijskog broja ukratko pojašnjavamo u poglavlju koje slijedi, a u svim ostalim poglavljima bavimo se isključivo registriranjem za potrebe PDV-a radi upisivanje u registar poreznih obveznika koji se vodi u Poreznoj upravi RH.

Kako bi u ovom članku smanjili mogućnost zabune, **za postupak registriranja kojim se porezni obveznik upisuje u registar poreznih obveznika koristit ćemo termin "ulazak u sustav PDV-a".**

istićemo...

Ulazak i izlazak iz sustava PDV-a je termin koji se uobičajeno koristi za upisivanje i brisanje iz registra poreznih obveznika.

Ulaskom u sustav PDV-a porezni obveznik upisuje se u registar obveznika PDV-a koji vodi Ministarstvo financija - Porezna uprava. Kada je ulazak u sustav PDV-a zakonska obveza, govorimo o **ulasku u sustav PDV-a po sili zakona.** Kada zakonske obveze nema, poreznom obvezniku ostaje mogućnost da se samostalno odluči o ulasku u sustav PDV-a za što predaje zahtjev za upis, te ima obvezu ostanka slijedeće tri godine. Za takvog poreznog obveznika kažemo da je **u sustav PDV-a ušao na vlastiti zahtjev.** Zbog jednostavnijeg izričaja u ovom članku, za porezne obveznike koji su u sustav PDV-a ušli na vlastiti zahtjev koristimo naziv **dobrovoljni porezni obveznici.**

Ulaskom, odnosno izlaskom iz sustava PDV-a, mijenja se **porezni status poreznog obveznika** čime se mijenjaju i određena prava i obveze koja porezni obveznik ima vezano uz PDV. Stoga je za ispravno porezno postupanje od izrazite važnosti pravovremeno provjeriti da li postoji zakonska obveza promjene statusa, odnosno da li su zadovoljeni uvjeti da se porezni obveznik za to dobrovoljno odluči.

DVA NAČINA ULASKA MALIH POREZNIH OBVEZNIKA U SUSTAV PDV-A

ulazak po
sili Zakona

dobrovoljni
ulazak

3.4. Registriranje radi dobivanja PDV identifikacijskog broja

U ovom članku ne bavimo se ovim oblikom registriranja, ali smatramo korisnim detaljnije pojasniti učinak takve registracije na malog poreznog obveznika.

Naime, **mali porezni obveznici mogu biti registrirani za potrebe PDV-a, a da nisu ujedno i upisani u registar obveznika PDV-a.** To su slučajevi kada mali porezni obveznici, zbog određenih transakcija s EU, **moraju od Porezne uprave zahtijevati dodjelu PDV identifikacijskog broja.** Zakonom je dopušteno i da se na dobivanje PDV identifikacijskog broja mali porezni obveznik odluči dobrovoljno.

Mali porezni obveznici koji imaju PDV identifikacijski broj u određenim vrstama transakcija s poreznim obveznikom iz EU koji isto ima PDV identifikacijski broj u svojoj državi članici provode:

- kod primanja dobara i usluga iz EU postupak stjecanja,
- kod isporuka dobara i usluga postupak prijenosa porezne obveze.

Premda u navedenim slučajevima mali porezni obveznici prenose i preuzimaju poreznu obvezu i o tome izvještavaju Poreznu upravu (predaju obrazac PDV), i dalje su izvan sustava PDV-a. To znači da **na svojim tuzemnim izlaznim računima** za oporezive transakcije **neće zaračunavati PDV**, već će se pozivati na primjenu posebnog postupka za male porezne obveznike iz članka 90. stavka 2. *Zakona*. Isto tako takvi mali porezni obveznici s PDV Identifikacijskim brojem i dalje **nemaju pravo priznavanja pretporeza**, pa će pri preuzimanju porezne obveze kod stjecanja iz EU, morati **obračunati PDV te ga ujedno i uplatiti** u proračun RH.

Ova dva odvojena postupka - registracije radi dobivanja PDV identifikacijskog broja i registracije radi ulaska u sustav, **objedinjuju se kada je u pitanju strani porezni obveznik**, kojeg Porezna uprava s dodjelom hrvatskog PDV identifikacijskog broja istovremeno upisuje i u registar obveznika PDV-a. Takav strani porezni obveznik tada postaje poreznim obveznikom u RH u smislu Zakona, te primjenjuje identična pravila hrvatskog PDV sustava kao i hrvatski redovni porezni obveznik.

Zahtjev za dodjelom PDV identifikacijskog broja popunjavaju i porezni obveznici koji već jesu u sustavu PDV-a, kada obavljaju transakcije s EU.

Zahtjev za dodjelom PDV identifikacijskog broja ispunjava se na istom obrascu kao i za predaju zahtjeva za upisivanje u registar obveznika PDV-a - **Obrascu P-PDV - Zahtjev za registriranje za potrebe poreza na dodanu vrijednost**. U obrascu su predviđena posebna poglavlja za dva postupka registracije, tako da se za potrebe upisivanja u registar obveznika ispunjava poglavlje 3., dok se za dobivanje PDV-ID broja ispunjava 4. poglavlje Obrasca P-PDV. Obzirom da sličan naziv postupka i danas stvara zabunu, u ovom članku pišemo isključivo o registriranju za potrebe PDV-a kojem je svrha upis u registar obveznika PDV-a. O registriranju za potrebe PDV-a u svrhu dobivanja PDV identifikacijskog broja pisali smo u članku "*Registriranje za po-*

trebe PDV-a radi dobivanja PDV identifikacijskog broja" objavljenom u RiPup-u br. 3/2014.

4. Utvrđivanje poreznog statusa

Obveza ulaska u sustav PDV-a, kao i mogućnost izlaska iz sustava vezana je uz Zakonom propisana pravila. U ovom poglavlju pojašnjavamo koje kriterije treba zadovoljiti i kako provjeriti da li postoji obveza za promjenom poreznog statusa ili se tek za to otvara mogućnost.

Za malog poreznog obveznika, od iznimne je važnosti, da prije propisanih zakonskih rokova utvrdi **da li ima obvezu ulaska u sustav redovnog oporezivanja PDV-om na početku 2019.** kako bi pravovremeno ispunili obvezu predaje Poreznoj upravi prijave na Obrascu P-PDV.

Porezni obveznici koji već jesu u sustavu PDV-a, i žele iz njega izaći, trebaju **provjeriti da li su za brisanje iz registra obveznika PDV-a stekli sve propisane uvjete**, te moraju voditi računa da pravovremeno o tome obavijeste Poreznu upravu.

U nastavku pojašnjavamo načine utvrđivanja kriterija bitnog za utvrđivanje obveze ili mogućnosti promjene statusa.

4.1. Visina praga

Porezni status poreznog obveznika za 2019. utvrđuje se tako da se **vrijednost obavljenih oporezivih isporuka tijekom 2018. uspoređi s pragom za utvrđivanje poreznog statusa koji je propisan člankom 90. stavkom 1. Zakona** u okviru definicije malog poreznog obveznika.

PRAG ZA UTVRĐIVANJE POREZNOG STATUSA

Za utvrđivanje poreznog statusa Zakonom je propisan iznos od **300.000,00 kuna** (bez PDV-a). Sa ovim iznosom, koji predstavlja prag za ocjenu statusa, uspoređuje se vrijednost isporuka obavljenih u godini koja prethodi godinu za koju utvrđujemo status. O odnosu ova dva iznosa, ovisi da li neki porezni obveznik može ostati ili postati malim poreznim obveznikom ili ima obvezu ulaska, odnosno ostanaka u sustavu PDV-a.

vrijednost isporuka obavljenih u godini koja prethodi godini za koju utvrđujemo status

Uspoređivanjem vrijednosti oporezivih isporuka dobara i usluga obavljenih u 2018. (bez PDV-a) i propisanog praga od **300.000,00 kuna** utvrdit ćemo da li porezni obveznik mora biti u sustavu PDV-a u 2019. godini ili ne. U grafičkom prikazu koji slijedi pojašnjavamo navedeno.

Procjena statusa poreznog obveznika usporedbom vrijednosti oporezivih isporuka sa pragom

4.2. Koje isporuke ulaze u prag od 300.000 kuna

Dakle, status poreznog obveznika u 2019. ovisi o vrijednosti isporuka (bez PDV-a) koje je obavio u 2018. Odredbama Zakona i Pravilnika propisano je koje se to točno isporuke uključuju u iznos koji se uspoređuje sa pragom od 300.000,00 kuna. Tako prema odredbi članka 90. stavka 5. Zakona vrijednost isporuka dobara i usluga radi usporedbe s pragom od 300.000,00 kuna obuhvaća:

- vrijednost isporuka dobara ili usluga koje su oporezive,
- vrijednost isporuka oslobođenih PDV-a iz slijedećih člana Zakona:
 - članka 45. - Oslobođenja pri izvozu,
 - članka 46. - Oslobođenja kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini,
 - članka 47. - Oslobođenja u vezi s međunarodnim prijevozom,
 - članka 48. - Oslobođenja za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom i
 - članka 49. - Oslobođenja za usluge posredovanja.
- vrijednost isporuka nekretnina i transakcija iz članka 40. stavka 1. točaka a) do g) Zakona, osim ako su te transakcije pomoćne.

Transakcije iz članka 40. stavka 1. točaka a) do g) Zakona

a)	transakcije osiguranja i reosiguranja, uključujući s njima povezane usluge što ih obavljaju posrednici u osiguranju i reosiguranju i zastupnici u osiguranju,
b)	odobranje kredita i zajmova, uključujući i posredovanje u tim poslovima te upravljanje kreditima ili zajmovima kada to čini osoba koja ih odobrava,
c)	ugovaranje kreditnih garancija i svi drugi poslovi po kreditnim garancijama ili kojomu drugom osiguranju novca te upravljanje kreditnim garancijama kada to čini osoba koja odobrava kredit,
d)	transakcije, uključujući posredovanje, u vezi sa štednim, tekućim i žiroračunima, plaćanjima, transferima, dugovima, čekovima i drugim prenosivim instrumentima, osim naplate duga,
e)	transakcije, uključujući posredovanje, u vezi s valutama, novčanicama i kovanicama koje se koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja, osim kolekcionarskih predmeta, odnosno kovanica od zlata, srebra ili drugog metala te novčanica koje se u pravilu ne koriste kao zakonsko sredstvo plaćanja ili kovanica od numizmatičkog interesa,
f)	transakcije, uključujući posredovanje, osim upravljanja i pohrane, u vezi s dionicama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim vrijednosnim papirima, uz iznimku dokumenata kojima se utvrđuje neko pravo nad dobrima te prava ili vrijednosnih papira kojima se utvrđuju određena prava na nekretninama,
g)	usluge upravljanja investicijskim fondovima,

ističemo...

Odredbom članka 90. stavka 6. Zakona propisano je da se pri obračunavanju vrijednosti isporuka dobara i usluga za potrebe usporedbe s pragom, ne uzima u obzir isporuka materijalnih i nematerijalnih gospodarskih dobara poreznog obveznika.

Dakle, pri izračunu isporuka obavljenih tijekom 2018. godine, porezni obveznik mora voditi računa o ispravnom obuhvatu isporuka koje ulaze u izračun. Tako primjerice nekretnina koja je bila u dugotrajnoj imovini i služila je za obavljanje oporezive djelatnosti ne ulazi u izračun, obzirom da se isporuke materijalnih i nematerijalnih gospodarskih dobara ne uzimaju u obzir čak i kada su oporezive PDV-

om. Međutim, ako je nekretnina nabavljena radi daljnje prodaje, tada se primjenjuju slijedeća pravila:

- ako je nekretnina oporeziva s PDV-om ulazi u izračun,
- ako je izabrano oporezivanje PDV-om s prijenosom porezne obveze - ulazi u izračun,
- ako je nekretnina oslobođena oporezivanja PDV-om temeljem članka 40. stavka 1. točke j) ili k) Zakona - ne ulazi u izračun.

Primjer 1. Provjera statusa poreznog obveznika koji je 2018. bio u sustavu redovnog oporezivanja PDV-om

Porezni obveznik Ted d.o.o. koji je redovni porezni obveznik u 2018. godini, želi provjeriti da li sa 1. siječnja 2019. može izaći iz sustava. Porezni obveznik je u 2018. obavio slijedeće isporuke:

R. br.	Naziv isporuke	Iznos	PDV	Iznos s PDV-om
1	2	3	4	5
1.	Isporučeno robe oporezive s 25%	160.000	40.000	200.000
2.	Izvoz	40.000	0	40.000
3.	Isporučeno usluga oporezivo s 25%	80.000	20.000	100.000
Ukupno oporezivih isporuka u 2018.		280.000	60.000	340.000

Dakle, porezni obveznik je u 2018. godini obavio isporuka bez PDV-a u vrijednosti 280.000,00 kuna. Obzirom da iznos obavljenih isporuka nije veći od 300.000,00 porezni obveznik može, ako želi, s početkom 2019. godine izaći iz sustava PDV-a.

4.3. Specifičnosti utvrđivanja statusa

U nastavku kroz formu pitanja i odgovora pojašnjavamo neke specifičnosti koje se mogu javiti kod određivanja da li neku isporuku treba uključiti u izračun iznosa za usporedbu s pragom od 300.000 kuna, ili ne.

Preračunava li se iznos isporuka na godišnju razinu za novoosnovane porezne obveznike?

Način izračuna isporuka koji se uspoređuju s pragom od 300.000 kuna od 1. srpnja 2013. kod novoosnovanih poreznih obveznika identičan je načinu izračuna poreznih obveznika koji su poslovali cijelu godinu. Dakle ne primjenjuje se preračunavanje isporuka na godišnju razinu, kako je to bilo propisano odredbama Zakona koji je bio na snazi do 30. lipnja 2013. Dakle, porezni obveznik koji je primjerice započeo s obavljanjem djelatnosti u prosincu 2018. godine i obavio oporezivih isporuka u iznosu od 299.000,00 kuna, nema obvezu ulaska u sustav PDV-a s početkom 2019. godine jer nije prešao propisani prag od 300.000,00 kuna.

Kako utvrditi vrijednost isporuka u slučaju zajedničkog obavljanja djelatnosti obrta (supoduzetništva)?

Kod zajedničkog obavljanja djelatnosti obrta (supoduzetništva) prag od 300.000,00 kuna oporezivog prometa odnosi se na ukupno ostvareni promet djelatnosti. Dakle ne promatraju se oporezive isporuke po svakom od supoduzetnika.

Kako se izračunava vrijednost isporuka sezonskog obrta?

Za ocjenu statusa sezonskog obrta nije presudna činjenica koliki je dio godine obrt u mirovanju, odnosno koliki dio godine obavlja svoju sezonsku djelatnost. I kod ovog poreznog obveznika status se utvrđuje usporedbom vrijednosti obavljenih oporezivih isporuka sa propisanim pragom. Dakle ista pravila koja vrijede za porezne obveznike koji djeluju cijele godine primjenjuju se na sezonske

obrtne koji su radili samo dio godine. Primjena svođenja isporuka na godišnju razinu se ne primjenjuje.

Je li se kod poreznih obveznika koji porez obračunavaju i plaćaju PDV prema naplaćenim naknadama uzimaju u obzir i nenaplaćene isporuke?

Na izračun vrijednosti isporuka **nema učinak činjenica da li isporuke obavlja porezni obveznik koji PDV plaća prema izdanim računima ili onaj koji porez plaća prema naplaćenim naknadama**. Naime, i porezni obveznici koji porez plaćaju prema naplaćenim naknadama u izračun unose vrijednosti isporuka koje su obavili tijekom 2018. godine, neovisno o tome da li su te isporuke naplaćene ili nisu. Dakle za porezne obveznike koji PDV plaćaju prema naplaćenim naknadama vrijede ista pravila kao i za one koji PDV plaćaju prema izdanim računima. - To znači da se u obračun uključuju isporuke koje su obavljene u 2018. godini neovisno o tome što do kraja godine nisu naplaćene. Isto tako u izračun se ne uzimaju isporuke iz 2017. i ranijih godina neovisno o tome što su naplaćene u 2018. Navedeno pojašnjavamo kroz praktične primjere.

Primjer 2. Provjera PDV statusa za 2019. poreznog obveznika koji PDV obračunava prema naplaćenim naknadama

Obrtnik ABC je mali porezni obveznik u 2018. godini i želi provjeriti da li ima obvezu upisati se u registar obveznika PDV-a sa 1. siječnjem 2019.. Tijekom 2018. godine porezni obveznik **obavio je isporuku u vrijednosti od 200.000 kuna. Ukupni primici za 2018. godinu iznose 310.000 kuna**, od čega je:

- naplaćeno isporuka iz 2017. godine **60.000** kuna,
- naplaćeni predujmovi u iznosu od **80.000** kuna,
- naplaćene isporuke iz 2018. godine **170.000** kuna.

U ovom slučaju mali porezni obveznik je u 2018. obavio isporuka u vrijednosti **200.000** kuna. Obzirom da iznos obavljenih isporuka **nije veći od 300.000** kuna obrtnik **nije dužan s početkom 2019. ući u sustav PDV-a**, neovisno o tome koliko je isporuka iz te ili prethodnih godina naplaćeno.

Primjer 3. Provjera PDV statusa za 2019. poreznog obveznika koji PDV obračunava prema naplaćenim naknadama

Društvo ALA d.o.o. mali je porezni obveznik i želi provjeriti da li sa 1. siječnjem 2019. ima obvezu upisa u registar obveznika PDV-a. Tijekom 2018. godine **obavio je isporuku u vrijednosti od 420.000 kuna. Ukupno primici za 2018. godinu iznose 95.000 kuna**.

U ovom slučaju mali porezni obveznik je u 2018. obavio isporuka u vrijednosti **420.000** kuna. Obzirom da je iznos obavljenih isporuka **veći od 300.000** kuna obrtnik je dužan s početkom 2019. godine ući u sustav PDV-a neovisno o tome što je tijekom 2018. godine naplatio svega **95.000** kuna.

U nastavku kroz primjere u tabelamom prikazu pojašnjavamo koje se isporuke uključuju u iznos koji se uspoređuje s pragom od 300.000 kuna.

Treba li isporuku (poslovni događaj) uključiti u iznos koji se uspoređuje s pragom od 300.000 kuna?

Opis događaja		Obrazloženje
Isporuke u tuzemstvu - oporezive po stopama 5%, 13% i 25%	DA	oporezive isporuke
Tuzemni prijenos porezne obveze iz čl. 75. stavka 3. Zakona	DA	radi se o usluzi oporezivoj u tuzem. gdje se porezna obveza prenosi
Isporuke u drugu državu članicu EU - PDV se ne obračunava temeljem čl. 41. Zakona - prijenos porezne obveze	DA	oporeziva isporuka kod koje se plaćanje poreza prenosi na primatelja isporuke
Obavljene oporezive isporuke u 2018., račun izdan u 2019.	DA	isporuka je obavljena u 2018. - nebitno je da li će i kada biti ispostavljen račun
U 2018. izdan račun za isporuku iz 2017. godine	NE	ne radi se o isporuci iz 2018. godine, nebitno je što je račun iz 2018.
Primljeni predujmovi i izdan račun za predujam u 2018.	NE	nije isporuka
Isporuke usluga iz čl. 39. Zakona	NE	ne uključuje se sukladno čl. 90. st 5. Zakona
Uvoz dobara za koji je plaćen PDV		
Primljena isporuka iz EU s prijenosom porezne obveze	NE	to nije obavljena već primljena isporuka za koju se preuzima obračun PDV-a
Primljena isporuka s tuzemnim prijenosom porezne obveze		
Članarine udruga	NE	nije isporuka pod uvjetima iz čl. 24. Pravilnika
Primljene donacija ili poticaji	NE	nije isporuka jer nema protučinidbe

Tek kada utvrdimo vrijednost isporuka koji se sukladno članku 90. stavku 5. *Zakona* uključuju u izračun, te tako dobivenu vrijednost usporedimo s pragom od 300.000,00 kuna možemo znati:

- da li mali porezni obveznik mora sa početkom 2019. godine po sili zakona prijeći na redovan postupak oporezivanja, odnosno
- da li porezni obveznik oporezivan u 2018. po redovnom postupku može sa početkom 2019. izaći iz sustava redovnog oporezivanja i postati malim poreznim obveznikom.

ističemo...

Mora li porezni obveznik s 1. siječnja 2019. godine biti u sustavu PDV-a ili ne, ovisi o tome da li je godišnja vrijednost oporezivih isporuka u 2018. bila veća od 300.000,00 kuna ili nije.

No, niti ulazak po sili zakona, niti izlazak iz sustava ne odvija se automatski čim su zadovoljeni uvjeti, već porezni obveznici moraju pravovremeno poduzeti odgovarajuće radnje o čemu pišemo u posebnim poglavljima koje slijede.

5. Ulazak u sustav PDV-a

Svi mali porezni obveznici koji su u 2018. bili izvan sustava PDV-a, trebaju provjeriti da li i dalje zadovoljavaju uvjete da ostanu izvan sustava PDV-a, ili imaju obvezu ulaska u sustav s 1. siječnja 2019.

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

Postoje dva načina kako mali porezni obveznici mogu ući u sustav, odnosno, kako mogu prijeći s posebnog postupka oporezivanja za male porezne obveznike, na redovan postupak oporezivanja:

- po sili zakona, u slučaju kada prijeđu prag isporuka od 300.000,00 te
- dobrovoljno, u slučaju kada navedeni prag nije prijedn, ali se mali porezni obveznik samostalno odluči ući u sustav PDV-a.

U slučaju obveze **ulaska u sustav PDV-a** porezni obveznici imaju krajnji rok do kojega Poreznoj upravi moraju predati zahtjev za upisom u registar. Za **dobrovoljni ulazak u sustav PDV-a** nije propisan rok prijave, već se ulazak može obaviti s bilo kojim datumom u godini. No, u slučaju dobrovoljnog ulaza potrebno je imati na umu da takav ulazak povlači i obvezu ostanka u sustavu sljedeće tri kalendarske godine. U odvojenim poglavljima koja slijede, pojašnjavamo o čemu mora voditi računa mali porezni obveznik u slučaju ulaska u sustav “po sili zakona”, odnosno kada odluči u sustav ući “dobrovoljno”.

5.1. Ulazak u sustav “po sili zakona”

Obveza prijave u registar obveznika PDV-a propisana je odredbom članka 77. stavka 1. *Zakona*, a detaljnije obrađena odredbama članka 186. stavaka 1.-3. *Pravilnika*.

Prema navedenim odredbama, porezni obveznik iz članka 6. stavka 1. *Zakona* koji ima sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište u tuzemstvu i u prethodnoj kalendarskoj godini je obavio isporuke dobara i usluga iznad propisanog praga od 300.000,00 kuna **upisuje se u registar obveznika PDV-a od 1. siječnja tekuće godine**.

O činjenici da je u prethodnoj kalendarskoj godini obavio isporuke iz članka 90. stavka 5. *Zakona* u iznosu većem od 300.000,00 kuna i time postao obavezan upisati se u registar poreznih obveznika, **porezni obveznik obavještava nadležnu ispostavu Porezne uprave** prema svome sjedištu odnosno prebivalištu ili uobičajenom boravištu **podnošenjem Zahtjeva za registriranje za potrebe PDV-a radi upisa u registar obveznika PDV-a najkasnije do 15. siječnja tekuće godine**.

ističemo...

Mali porezni obveznik koji u 2018. godini ostvari vrijednost isporuka preko 300.000,00 kuna, postaje s početkom 2019. godine **obveznik PDV-a po sili zakona** te je obavezan podnijeti prijavu za upis u sustav PDV-a do **15. siječnja 2019.**

Mali porezni obveznici koji nisu prešli propisani prag, ako žele mogu i dalje ostati izvan sustava PDV-a.

Pravila za ulazak “po sili zakona”

Obrazac P-PDV	DA
Predati do:	15. siječnja 2019.
U sustavu od:	1. siječnja 2019.

Napominjemo još jednom da će su **vjerojatne izmjene Zakona kojima će od 1. siječnja 2019. godine biti uvedena obveza ulaska u sustav PDV-a po sili zakona čim se prijeđe limit od 300.000,00 kuna. U tom slučaju bi se, od 1. siječnja 2019. godine, u sustav PDV-a po sili zakona ulazilo i tijekom godine**, vjerojatno s prvim danom mjeseca koji slijedi mjesecu u kojem je prijedn limit. O navedenim obvezama pisat ćemo po donošenju izmjene Zakona i usklađivanju odredbi *Pravilnika*.

5.2. Dobrovoljni ulazak

Postupanje pri dobrovoljnom ulazu propisano je člankom 90. stavkom 3. *Zakona* i člankom 186. stavkom 2. *Pravilnika*. Prema navedenim odredbama **mali porezni obveznik može od Porezne uprave zatražiti da se na njega ne primjenjuju odredbe članka 90. stavka 2. Zakona što ga obvezuje sljedeće 3 kalendarske godine na redovni postupak oporezivanja prema ovome Zakonu**. Za isključivanje od primjene navedene odredbe, porezni obveznik nadležnoj ispostavi Porezne uprave **podnosi zahtjev za registriranje za potrebe PDV-a radi upisa u registar obveznika PDV-a na Obrazcu P-PDV**.

Porezni obveznik dužan je obračunavati PDV od dana navedenog u zahtjevu koji ne može biti prije dana podnošenja zahtjeva. **Smatrat će se da je zahtjev usvojen ako Porezna uprava u roku od 8 dana od dana primitka zahtjeva ne donese rješenje o odbijanju zahtjeva**¹ te ga Porezna uprava **upisuje u registar obveznika PDV-a od dana navedenog u zahtjevu**.

Pravila za “dobrovoljni” ulazak

Obrazac P-PDV	DA
Predati:	bilo kada tijekom godine
U sustavu od:	datuma prijave (ako Porezna uprava ne donese rješenje)
Dodatna obveza:	ostanak u sustavu sljedeće 3 kalendarske godine

Dakle, dobrovoljni ulazak u sustav PDV-a, u odnosu na onaj “po sili zakona”, nije vezan za početak godine, ali nameće obvezu ostanka u sustavu naredne 3 kalendarske godine. Stoga, porezni obveznik, prije nego što se odluči na dobrovoljni ulazak, treba **procijeniti isplativost takve odluke, obzirom da naredne 3 kalendarske godine ne može izaći iz sustava**, bez obzira koliko oporezivih isporuka obavi u tom razdoblju.

Da bi porezni obveznik mogao donijeti odluku o ulasku u sustav PDV-a potrebno je izračunati kakav će financijski učinak imati ulazak, odnosno izlazak iz sustava PDV-a. Načelno, dobrovoljni ulazak u sustav PDV-a najpovoljniji je onim poreznim obveznicima koji obavljaju:

- oporezive izvozne isporuke, i/ili
- oporezive isporuke s prijenosom porezne obveze, i/ili
- isporuke oporezive sniženom stopom PDV-a od 13% ili 5% i/ili

¹ Navedena odredbe na snazi je od 1. siječnja 2016. Do tada je Porezna uprava bila obvezna izdati i pozitivno rješenje, a kao prvi dan “boravka” u sustavu uzimao se datum rješenja.

■ druge oslobođene isporuke (osim tuzemnih bez prava na odbitak pretporeza iz članka 39. i 40. Zakona.), a da istovremeno dobra i usluge za potrebe tih isporuka uglavnom nabavljaju od dobavljača na čijim računima je iskazan PDV od 25%. U takvim uvjetima porezni obveznik može imati u Obrascima PDV iskazane više iznose pretporeza od iznosa porezne obveze, pa umjesto plaćanja PDV-a ostvarivati pravo na povrat.

Porezna uprava u roku od 8 dana od dana primitka prijave može donijeti **rješenje o odbijanju zahtjeva** za upis u registar obveznika PDV-a u osobito u slučajevima kada porezni obveznik nije dostupan nadležnoj ispostavi Porezne uprave ili se ne nalazi na adresi koja je navedena u zahtjevu. U kojim još slučajevima može doći do odbijanja zahtjeva Porezna uprava se nije izjasnila.

5.3. Ulazak u sustav novoosnovanih poreznih obveznika

Prema odredbi članka 77. stavka 1. *Zakona* svaka osoba mora Poreznoj upravi prijaviti početak svoje djelatnosti kao poreznog obveznika. Odredbama članka 7. stavaka 1. i 2. *Pravilnika* propisano je da pravna ili fizička osoba **postaje porezni obveznik s prvim izvanna primjetljivim aktivnostima koje su usmjerene na obavljanje gospodarske djelatnosti**. Prvim izvanna primjetljivim aktivnostima smatraju se osobito pripremne radnje, prva nabava robe, nabava osnovnih sredstava i slično. Porezni obveznik s prvim aktivnostima postaje obvezan upisati se u registar obveznika PDV-a u skladu s člankom 154. i 186. *Pravilnika*.

Ovdje treba naglasiti da se ova obveza prijavljivanja ne odnosi na slučajeve kada je prijeđen prag od 300.000,00 kuna, već se radi o prijavljivanju samog početka djelovanja kao mali porezni obveznik. Obvezu upisivanja početka djelovanja novoosnovanog poreznog obveznika kao malog poreznog obveznika preneseno je na mjerodavno tijelo. Navedeno proizlazi iz odredbe članka 186. stavke 6. *Pravilnika*.

“Trgovački sud ili mjerodavno tijelo obvezno je u roku 8 dana od dana upisa u svoj registar izvijestiti ispostavu Porezne uprave nadležnu prema sjedištu poreznog obveznika o obavljenom upisu poreznog obveznika u taj registar. Obveza prijave upisa poreznog obveznika ne postoji, ako se podaci o upisu razmjenjuju s Poreznom upravom putem sustava OIB-a.”

Obzirom da je navedena razmjena između mjerodavnih tijela i porezne uprave uspostavljena, nema obveze prijavljivanja samog početka djelovanja poreznog obveznika.

Međutim u slučaju kada takav porezni obveznik želi ući u sustav PDV-a za novoosnovanog poreznog obveznika primjenjuje se pravilo iz odredbe članka 186. stavka 7. *Pravilnika*. Prema navedenoj odredbi porezni obveznik koji počinje s obavljanjem djelatnosti i nije upisan u registar obveznika PDV-a, a na obavljene isporuke obračunavao je PDV i podnio je prijavu PDV-a za razdoblje oporezivanja u propisanom roku za njeno podnošenje, Porezna uprava upisat će u registar obveznika PDV-a **od prvog dana razdoblja oporezivanja na koje se prijava PDV-a odnosi, a porezni obveznik upisuje se u registar obveznika PDV-a na vlastiti zahtjev**.

ističemo...

Iz navedenih odredbi proizlazi da **novoosnovani porezni obveznik** ne mora podnositi zahtjev za ulaskom u sustav PDV-a već se **smatra da je ušao dobrovoljno u obračunskom razdoblju u kojem je počeo obračunavati PDV na oporezive isporuke**, pod uvjetom da je za to razdoblje pravovremeno podnio prijavu PDV-a.

Pravila za “dobrovoljni” ulazak novoosnovanih poduzetnika

Obrazac P-PDV	NE
Obrazac PDV	Novoosnovani porezni obveznik ulazi u sustav prvom predajom obrasca PDV
U sustavu od:	prvog dana razdoblja oporezivanja na koje se prijava PDV-a odnosi
Dodatna obveza:	ostanak u sustavu slijedeće 3 kalendarske godine

Ovdje još jednom naglašavamo da se način izračuna isporuka koji se uspoređuju s pragom od 300.000 kuna kod **novoosnovanih poreznih obveznika** ne razlikuje od onog koji se primjenjuje na porezne obveznike koji su poslovali cijelu godinu. Dakle **ne primjenjuje se preračunavanje isporuka na godišnju razinu**.

Premda navedeno nije naglašeno u propisima, smatramo da novoosnovani porezni obveznik postupak dobrovoljnog ulaska prikazan u ovom poglavlju može koristiti do kraja godine u kojoj je osnovan. Nakon toga ovaj postupak više ne može primijeniti, već u slučaju potrebe za dobrovoljnim ulaskom primjenjuje postupak naveden u poglavlju 5.3. ovog članka.

5.4. Postupak prijavljivanja i upis u Registar

Postupak prijavljivanja u registar obveznika PDV-a detaljnije je propisan odredbama *Pravilnika*.

ističemo...

Prema članku 154. stavku. 14. *Pravilnika*, zahtjev za upis u registar obveznika PDV-a podnosi se putem **Zahtjeva za registriranje za potrebe poreza na dodanu vrijednost (Obrazac P-PDV)** koji je sastavni dio *Pravilnika*.

U nastavku dajemo prikaz obrasca te odredbe koje pojašnjavaju način ispunjavanja rednih bojeva Obrasca P-PDV.

5.4.1. Obrazac P-PDV

Obrazac P-PDV podnosi se poreznoj upravi kada se porezni obveznik želi registrirati za potrebe PDV-a. Pojam registriranja za potrebe PDV-a buhvača i slučajeve upisivanja u registar poreznog obveznika i slučajeve kada se zahtijeva PDV identifikacijski broj. Obrazac P-PDV sastavni je dio *Pravilnika*, a člankom 155. *Pravilnika* propisan je način iskazivanja podataka u Obrascu P-PDV.

Zahvaljujemo na vašem povjerenju!

Pretplatite se na časopis RAČUNOVODSTVO i POREZI u praksi

MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA

Obrazac P-PDV

PODRUČNI URED ZagrebISPOSTAVA Maksimir

ZAHTEJ ZA REGISTRIRANJE ZA POTREBE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

1. OPĆI PODACI O PODNOSITELJU ZAHTEJEVA

NAZIV/IME I PREZIME TDE d.o.o.OIB 1234567890123

POREZNI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____

ADRESA Aleja A. Augustinčića 910.000 ZagrebPDV IDENTIFIKACIJSKI
BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____DRŽAVA SJEDIŠTA Hrvatska

DATUM POČETKA OBAVLJANJA DJELATNOST/PREDVIĐENO RAZDOBLJE OBAVLJANJA ISPORUKA U RH

1. siječanj 2002.

TELEFON/FAX PODNOSITELJA ZAHTEJEVA

Tel: 01 2330-2511Fax: 01 2330-2512

2. PODACI O POREZOM ZASTUPNIKU

NAZIV/IME I PREZIME _____

OIB _____

ADRESA _____

3. UPIS U REGISTAR OBEVZNIKA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U PRETHODNOJ GODINI 225.000,00 (2017. god.)VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U TEKUĆOJ GODINI 310.000,00 (2018. god.)DATUM UPISA U REGISTAR OBEVZNIKA PDV-a 1. siječanj 2019.

POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA

4. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA TUZEMNOM POREZOM OBEVZNIKU

Tuzemni porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. obavlja transakcije unutar EU (2) 3. odustao od praga stjecanja (4) 2. prijeđen prag stjecanja (3) 4. obavlja ili prima usluge unutar EU (8)

5. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA STRANOM POREZOM OBEVZNIKU

Strani porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. prijeđen prag isporuke (5) 3. obavlja isporuke u RH (7) 2. odustao od praga isporuke (6) 4. povremeni međunarodni cestovni
prijevoz putnika u RH (9)

BROJČANA ILI OPISNA OZNAKA - (ŠIFRA) DJELATNOSTI PREMA NACIONALNOJ KLASIFIKACIJI

69.20 - Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje

OBLIK VLASNIŠTVA

TRGOVAC POJEDINAC TRGOVAČKO DRUŠTVO

OSTALO _____

Potpis podnositelja zahtjeva _____

Datum primitka zahtjeva 15. siječanj 2019.

Potpis djelatnika _____

Napomena:

Ako se PDV identifikacijski broj traži zbog odustajanja od praga stjecanja, ili odustajanja od praga isporuke tada je porezni obveznik obavezan takav način oporezivanja primjenjivati 2 kalendarske godine. Strani porezni obveznik kojem se dodijeli PDV identifikacijski broj, dodjelom toga broja ujedno se upisuje i u registar obveznika PDV-a.

Prema odredbi članka 155. *Pravilnika*, u Obrascu P-PDV podaci se iskazuju kako slijedi:

- U redni broj 1.** upisuju se opći podaci o podnositelju zahtjeva: naziv, odnosno ime i prezime podnositelja zahtjeva, osobni identifikacijski broj, porezni broj ili PDV identifikacijski broj u državi sjedišta, adresa, država i adresa sjedišta, datum početka obavljanja djelatnosti ili predviđeno razdoblje obavljanja isporuka u Republici Hrvatskoj, te broj telefona ili faxa podnositelja zahtjeva.
- U redni broj 2.** unose se podaci o poreznom zastupniku kao što su naziv odnosno ime i prezime, osobni identifikacijski broj i adresa.
- U redni broj 3.** unose se podaci o upisu u registar obveznika PDV-a. Unosi se podatak o isporukama dobara i usluga u prethodnoj godini, podatak o isporukama dobara i usluga u tekućoj godini, datum upisa u registar obveznika PDV-a **te oznaka da li obveznik primjenjuje postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama.**
- U redni broj 4.** unose se podaci potrebni za dodjelu PDV identifikacijskog broja tuzemnom poreznom obvezniku. Podnositelj zahtjeva označava razlog radi kojeg traži dodjelu PDV identifikacijskog broja (obavlja transakcije unutar EU, prijeđen prag stjecanja, odustao od praga stjecanja, obavlja ili prima usluge unutar EU).

- 5) **U redni broj 5.** unose se podaci potrebni za dodjelu PDV identifikacijskog broja stranom poreznom obvezniku. Podnositelj zahtjeva označava razlog radi kojeg traži dodjelu PDV identifikacijskog broja (prijeđen prag isporuke, odustao od praga isporuke, obavlja isporuke u Republici Hrvatskoj, **obavlja isključivo povremeni međunarodni cestovni prijevoz putnika u RH**). Porezni obveznik unosi brojčanu ili opisnu oznaku, odnosno šifru djelatnosti prema nacionalnoj klasifikaciji te podatke o tome da li je registriran kao trgovac pojedinac ili trgovačko društvo ili ima neki drugi oblik vlasništva.

5.4.2. Mjesečno i tromjesečno razdoblje oporezivanja

Obzirom na rokove obveze obračuna PDV-a i plaćanja PDV-a, **porezni obveznici upisani u registar PDV-a mogu biti:**

- mjesečni obveznici PDV-a ili
- tromjesečni obveznici PDV-a.

Navedeno proizlazi iz odredbi članka 84. stavaka 1. i 2. *Zakona* kojima je propisano da je **razdoblje oporezivanja od prvog do posljednjeg dana u mjesecu**. Iznimno porezni obveznik čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga uključujući i PDV u prethodnoj kalendarskoj godini **manja od 800.000,00 kuna**, **razdoblja oporezivanja su od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju**.

Dakle porezni obveznik koji u 2018. ostvari **800.000,00** kuna oporezivih isporuka ili više, PDV će tijekom 2019. godine **obračunavati i plaćati u mjesečnim obračunskim razdobljima**, dok porezni obveznik koji ostvari manje oporezivih isporuka od gore navedenog praga, PDV može **obračunavati i plaćati tromjesečno**, ali pod uvjetom iz članka 84. stavka 3. *Zakona* - **samo ako ne obavljaju transakcije s Europskom unijom**.

ističemo...

Tromjesečni porezni obveznici ne mogu biti oni porezni obveznici koji obavljaju transakcije unutar Europske unije.

U slučaju kada tromjesečni porezni obveznik ostvari transakciju unutar Europske unije, **prelazi u mjesečne porezne obveznike u onom razdoblju oporezivanja u kojem je takva transakcija u ostvarena**.

Porezni obveznik koji ima uvjete za primjenom tromjesečnog obračuna PDV-a **svojevoljno može izabrati obračun i plaćanje PDV-a** obavljati u mjesečnim razdobljima.

Na navedeno se mogu odlučiti i porezni obveznici koji u prethodnoj godini **nisu niti bili u sustavu PDV-a ili su tek započeli s poslovanjem**, pa začinje činjenica da na Obrascu P-PDV nije predviđeno polje kojim bi se porezni obveznik o tome izjasnio. Iz tog razloga **predlažemo da se Obrascu P-PDV priloži izjava u kojoj će se porezni obveznik izjasniti da li će PDV obračunavati i plaćati mjesečno ili tromjesečno**.

Istu izjavu poreznoj upravi (bez obrasca P-PDV **dostaviti će i porezni obveznik koji je već u sustavu PDV-a**, u slučaju kada ima mogućnost i želi promijeniti način oporezivanja sa mjesečnog na tromjesečni ili obrnuto. U slučaju promjene oporezivanja sa mjesečnih na tromjesečna razdoblja, Porezna uprava može od poreznog obveznika zahtijevati na uvid i dodatnu dokumentaciju iz koje se može sagledati da li su uvjeti za tromjesečno oporezivanja zadovoljeni. Logična je pretpostavka da porezni obveznici koji imaju PDV-ID broj neće moći prijeći na tromjesečne obveznike čak i ako tijekom 2018. godine nisu imali transakcija s EU.

ističemo...

U slučaju kada porezni obveznik ima PDV-ID broj, preporučamo da se prije ili zajedno sa zahtjevom za prelazak na tromjesečni obračun PDV-a, Poreznoj upravi dostavi i zahtjev za ukidanjem PDV-ID broja s napomenom da se u 2019. godini ne planiraju transakcije s EU.

5.4.3. Izbor postupka plaćanja PDV-a prema naplaćenim naknadama

Izmjenama Zakona koje su stupile na snagu 1. siječnja 2016. godina, dana je mogućnost svim poreznim obveznicima da po zadovoljenju određenih uvjeta, PDV obračunavaju i plaćaju prema naplaćenim naknadama sukladno postupku propisanom člancima 125.i do 125.k *Zakona*.

Porezni obveznici koji su stekli uvjete za obračun prema naplaćenim naknadama, mogu se izjasniti da li će PDV obračunavati i plaćati po naplaćenim naknadama označavanjem posebnog polja koji je od 2016. godine sastavni dio Obrasca P-PDV.

Mogućnost izbora plaćanja PDV-a po naplaćenim naknadama imaju i porezni obveznici koji već jesu u sustavu PDV-a po zadovoljenju propisanih uvjeta. Smatramo da u tom slučaju ne treba predavati Obrazac P-PDV, već se porezni obveznici o tome mogu izjasniti predajom zahtjeva koji nema propisanu formu.

Detaljnije o početku primjene postupka oporezivanja prema naplaćenim naknadama ili njegovom prestanku, te obvezama izvještavanja pišemo u članku "Postupak oporezivanja PDV-om prema naplaćenim naknadama", koji je objavljen u ovom broju časopisa RiPup.

6. Izlazak iz sustava PDV-a

Porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a iz njega izlaze:

- **temeljem zahtjeva za izlazak** iz sustava g kada oporezive isporuke u prethodnoj godini nisu bile veće od **300.000,00** kuna i pod uvjetom da je istekao rok obveze ostanka od naredne 3 kalendarske godine te
- **gubitkom svojstva poreznog obveznika**, odnosno prestankom obavljanja registrirane djelatnosti.

Da bi porezni obveznik znao na koji način može izaći iz sustava, bitno je na koji način je u sustav ušao. Naime, različite uvjete za izlazak imaju porezni obveznici koji su ušli po sili zakona od onih poreznih obveznika koji su u sustav PDV-a ušli na vlastiti zahtjev (dobrovolj-

no). U nastavku, u posebnim poglavljima pojašnjavamo izlazak iz sustava PDV-a poreznih obveznika ovisno o tome kako su u njega ušli.

6.1. Izlazak poreznih obveznika koji su u sustav ušli po sili zakona

Prema članku 186. stavku 4. *Pravilnika* porezni obveznik koji je po sili zakona bio obvezan upisati se u registar obveznika PDV-a, o čijem je da je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario promet koji nije veći od 300.000,00 kuna i da ne želi ostati upisan u registar obveznika PDV-a, nadležnoj ispostavi Porezne uprave **podnosi pisani zahtjev do 15. siječnja tekuće godine.**

ističemo...

Porezni obveznik koji s početkom 2019. ima mogućnost izaći iz sustava i na to se odluči, dužan je Poreznoj upravi **predati zahtjev za brisanjem iz Registra obveznika PDV-a do 15. siječnja 2019.**

Dakle, porezni obveznici koji su u 2018. godini bili u sustavu PDV-a po sili zakona, a žele iz sustava izaći, trebaju provjeriti status uspoređujući iznos oporezivih isporuka s pragom od 300.000,00 kuna. Zahtjev mogu predati tek ako limit od 300.000,00 nije premašen, pa smatramo uputnim iskazati u zahtjevu i iznos ostvarenih isporuka u prethodnoj godini.

Forma navedenog zahtjeva za brisanjem nije propisana pa u nastavku dajemo primjer sadržaja takvog Zahtjeva.

Primjer Zahtjeva za brisanjem iz registra obveznika PDV-a

Ted. d.o.o.
Avenija AA 10
10000 Zagreb
OIB: 1234567890123

sukladno čl. 186. st. 4. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17 i 128/2017) donosi i upućuje Ministarstvu financija, Porezna uprava, Ispostava xxxx:

Zahtjev za brisanjem iz registra obveznika PDV-a

Obzirom da je 2018. godini društvo Ted. d.o.o. Avenija AA 10, 10.000 Zagreb, OIB 1234567890123 obavilo oporezivih isporuka utvrđenih prema članku 90. stavku 5. Zakona o porezu na dodanu vrijednost u ukupnom iznosu od **280.230,25** kuna, **molimo da navedeno društvo s datumom 31. prosinca 2018. godine brišete iz Registra obveznika poreza na dodanu vrijednost Republike Hrvatske.**

Datum, 5. siječnja 2019.

Potpis podnositelja zahtjeva

6.2. Izlazak "dobrovoljaca"

Postupak izlaska iz sustava PDV-a "dobrovoljaca" - poreznih obveznika koji su u sustav PDV-a ušli dobrovoljno i imali obvezu ostanka u sustavu naredne 3 kalendarske godine propisan je odredbama članka 186. stavaka 8. i 9. *Pravilnika*.

Prema navedenim odredbama porezni obveznik da bi izašao **mora zadovoljiti osnovni uvjet - da je istekao rok koji ga je obvezivao naredne 3 kalendarske godine.** Takav porezni obveznik za te tri godine ne može predati zahtjev za izlazak iz sustava. Tek **po isteku treće godine**, otvara se **mogućnost izlaska iz sustava**, no pod istim uvjetima kao i za ostale porezne obveznike - **ako je u prethodnoj godini obavio isporuka u vrijednosti koja nije veća od 300.000,00.** Ako je vrijednost isporuka obavljenih u prethodnoj kalendarskoj godini veća od 300.000,00 kuna porezni obveznik obvezan je i dalje ostati u sustavu PDV-a.

ističemo...

Po isteku 3. kalendarske godine, i u slučaju kada u zadnjoj godini obveze ostanka u sustavu **iznos oporezivih isporuka nije veći od 300.000,00 kuna** porezni obveznik **može izaći iz sustava PDV-a, pod uvjetom da Poreznoj upravi podnese zahtjev najkasnije do 15. siječnja tekuće godine.**

Primjenu navedenih pravila pojašnjavamo primjerom koji slijedi.

Primjer 5. Izlazak dobrovoljca iz sustava

Porezni obveznik AAA .d.o.o. ušao je dobrovoljno u sustav PDV-a 1. rujna 2016. godine, za što mu je izdano rješenje s obvezom ostanka 5 kalendarskih godina (do 2020.). U naredne 3 kalendarske godine obavio oporezivih isporuka u slijedećim iznosima:

- 1) u 2016. godini = **99.000,00** kuna (bez PDV-a);
- 2) u 2017. godini = **179.000,00** kuna (bez PDV-a);
- 3) u 2018. godini = **287.000,00** kuna (bez PDV-a).

Premda je porezni obveznik u svim godinama nakon ulaska ostvario promet koji nije veći od propisanog praga, u tim godinama nije mogao iz sustava izaći zbog propisane obveze ostanka.

Obzirom da se na sve porezne obveznike neovisno o pravilu koje je vrijedilo u trenutku dobrovoljnog ulaska, primjenjuje rok obveze ostanka od 3 godine. proizlazi da porezni obveznik AAA d.o.o. može izaći iz sustava PDV-a s početkom 2019. godine.

ističemo...

U 2019. godini, iz sustava PDV-a pod navedenim uvjetima **mogu izaći oni porezni obveznici koji su dobrovoljno u sustav ušli 2016. godine, za što moraju predati zahtjev najkasnije do 15. siječnja 2019.**

Da rezimiramo, dobrovoljni porezni obveznici kojima je izdano rješenje o obvezi ostanka u sustavu, mogu 2019. godine izaći iz sustava pod uvjetom da su:

- istekle tri kalendarske godine od ulaska
- u 2018. godini ostvarili isporuka manje od 300.000 kuna bez PDV-a
- predali Zahtjev za izlaskom iz sustava PDV-a najkasnije do 15. siječnja 2019.

Stoga bi zahtjev za brisanjem dobrovoljnih poreznih obveznika iz registra obveznika PDV-a trebao sadržavati i iskaz kojim se potvrđuje da je rok obveze ostanka u sustavu prošao. Obzirom da nema propisane forme zahtjeva, u nastavku predlažemo bi zahtjev dobrovoljnog poreznog obveznika trebao izgledati:

Primjer – prijedlog Zahtjeva za brisanje „dobrovoljca“ iz registra obveznika PDV-a

Ted. d.o.o.
Avenija AA 10
10000 Zagreb
OIB: 1234567890123

sukladno čl. 186. st. 9. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17 i 128/2017) donosi i upućuje Ministarstvu financija, Porezna uprava, Ispostava xxxx:

Zahtjev

za brisanjem iz registra obveznika PDV-a

Društvo Ted. d.o.o. Avenija AA 10, 10.000 Zagreb, OIB 1234567890123, upisano je u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost s datumom 1. siječnja 2016. godine na vlastiti zahtjev.

Obzirom da je s 1. siječnja 2019. istekao rok obveze ostanka od 3 godine, te da je navedeno društvo obavilo oporezivih isporuka utvrđenih prema članku 90. stavku 5. Zakona o porezu na dodanu vrijednost u ukupnom iznosu od **280.230,25 kuna**, molimo da temeljem ovog zahtjeva navedeno društvo sa datumom 1. siječnja 2019. godine brišete iz Registra obveznika poreza na dodanu vrijednost.

Datum, 5. siječnja 2019.

Potpis podnositelja zahtjeva

6.3. Brisanje iz registra zbog prestanka poslovanja

Iz sustava PDV-a izlazi se i u slučajevima kada se smatra da je porezni obveznik prestao djelovati kao takav, što je propisano odredbama članka 7. stavaka 4. do 6. *Pravilnika*.

Prema navedenim odredbama **porezni obveznik prestaje djelovati kao takav posljednjim poslovnim aktivnostima**. Fizička i pravna osoba prestaje djelovati kao porezni obveznik **trajnom odjavom djelatnosti**, odnosno brisanjem iz registra kod nadležnog tijela. Prije odjave djelatnosti porezni obveznik mora obračunati PDV na sve isporuke do dana odjave, uključujući u te isporuke i sva dobra koja mu preostanu i koja se smatraju izuzimanjem u neposlovne svrhe, a za koja je mogao koristiti odbitak pretporeza.

Vrijeme obustave ili privremene odjave djelatnosti nije bitno za djelovanje poreznog obveznika kao takvog. Ne smatra se obu-

stavom djelatnosti ako se razabire da porezni obveznik ima namjeru nastaviti djelatnost ili je u dogledno vrijeme ponovno pokrenuti. To znači da se i obrtnik koji je stavio obrt u mirovanje i dalje smatra poreznim obveznikom.

Porezni obveznik djeluje kao takav i

- **pod prisilnom upravom,**
- **u likvidaciji,**
- **u stečaju** te u ostalim sličnim postupcima ili
- **u provedbi oporuke,**

To znači da niti u navedenim slučajevima porezni obveznik neće biti brisan iz registra obveznika PDV-a.

Odredbom članka 186. stavka 5. *Pravilnika* propisano je da će se porezni obveznik koji **ne obavlja gospodarsku djelatnost u razdoblju duljem od 2 kalendarske godine** brisati iz registra obveznika PDV-a po službenoj dužnosti. Iznimno, Porezna uprava može brisati poreznog obveznika i u kraćem roku ako porezni obveznik sudjeluje u prijevornim radnjama.

7. Izvještavanje

Izlazak i sustava PDV-a donosi i obvezu usklađenja i ispravaka PDV-a na razini kalendarske godine koji se trebaju obaviti kroz prijavu PDV-a za zadnje razdoblje oporezivanja prije izlaska iz sustava PDV-a.

ističemo...

Za 2018. godinu godišnja usklađenja i ispravci podnose se na **Obrascu PDV za prosinac 2018. odnosno za razdoblje listopad - prosinac kod tromjesečnih obveznika PDV-a.**

I porezni obveznici **koji prestaju sa poslovanjem** svoju obvezu usklađenja i ispravka do dana prestanka poslovanja podnose na Obrascu PDV koji predaju za posljednje razdoblje oporezivanja u kojem su poslovali.

O načinu ispunjavanja Obrasca PDV, s primjerima godišnjih ispravaka i korekcija zbog izlaska iz sustava PDV-a pišemo u članku *Obrascu PDV-a za posljednje razdoblje oporezivanja u mjesecu prosincu 2018.* koji je objavljen u ovom broju časopisa.

8. Na kraju

Postupak ulaska i izlaska iz sustava PDV-a u 2018. godini nisu se izmijenile. No, još jednom ističemo da će od 1. siječnja 2019. godine vjerojatno biti uvedena obveza ulaska u sustav PDV-a čim se prijeđe limit od 300.000,00 kuna. Saznanja o navedenoj izmjeni iznijeli smo u poglavlju 2. ovog članka, a detaljnije o tome pisat ćemo u nekom od slijedećih brojeva časopisa RiPup, odmah po stupanju na snagu navedene izmjene Zakona i nakon objave prilagođenih odredbi *Pravilnika*.

Bilješke
